

ὅσιν ἔ μόνον λιθιδία ἀλλὰ καὶ ὑαλὸς καὶ τὰ τῶν κερατίων ὁσάτια: Ὑαλὸς μὲν ἐν καὶ λιθιδία ἐν τῷ ὁμοίῳ μεγέθει φυλάττονται μένοντα, κύαμος δὲ καὶ τὰ τῶν κερατίων ὁσάτια, καὶ ὅσα τριάντα, τῇ φυσικῇ νοτῖα τῷ σώματι ἐκφυσόμενα, μεγέθους ὀδύνας ἐπιφέρει. PAVLVS AEGINETA Libr. 6. κδ. Incidunt auribus non tantum calculi, sed & vitra & fabæ & ceraforum nuclei, vitrum igitur & lapilli in propria magnitudine manent, fabæ autem & ceraforum ossicula, & si quæ similia, naturali corporis madore inflata, magnos inferunt dolores. Die Taubheit oder schweres Gehör ist entweder die Krankheit selbst von Beschwehungen des Ohres, als Verstopfung des Ohren-Ganges, von dessen Unreinigkeiten, oder, derer Krankheiten Zufall. Κωφασις, ἐν ὁξείῃ καὶ τραχαῖασι, κακόν. HIPPOCR. Coac. Prænot. Surditas, in acutis & tumultuariis febribus, malum. Taubheit in hisigen bößartigen Fiebern ist ein schlimmes Zeichen. Ὁξόσισιν ἀν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὰ ὄτα κωφωθῆ, αἷμα ἐκ ἐνῶν ἔσει, ἢ καίλη ἐκτραχαῖασι, λύει τὸ νόσημα, HIPPOCR. Aph. 4. 60. Quibus in febre aures obsurduerint, his sanguis e naribus effluens, aut alvus exturbata, morbum solvit. Betaubtes Gehör zugleich mit Nasen-Bluten oder Durchfall ist gut.

Λ.

ΛΑΓΟΦΘΑΛΜΟΣ, καλεῖσι τὸς τὸ αἶμα βλέφαρον ἀνεσπᾶσμενοι ἔχοντας, τῆτο δὲ γίνεται πᾶσι ἢ φυσικῶς, ἢ ἐξ ἄλλης τραύματι ἀφῶς γεγεννημένης PAVL. AEGINETA Libr. 6. 1. Leporinum oculum habere dicuntur, quibus superior palpebra sursum adducta est, fit autem hic morbus, aut mala conformatione & natura, aut ex cicatrice vulneris male consolidata. Offenés Auge, wel-

ches sich nicht schliessen kan, wegen Kütze des obern Augen-Vledes.

AEIENTEPIA, Ταχῆα διεξόδος ἐστὶ τῶν ἐσθιομένων τε καὶ πινομένων, τοιούτων ὑποχωρήντων, ὅποια κατεπέδη: Στέρησις πέψως, ἔτε κατὰ χροίαν, ἔτε κατὰ σύστασιν ἢ ὁσμὴν ἢ ὄσας ἠντινῶν ποιότητα γενομένης ἐν τῇ γαστρὶ μεταβολῆς τῶν σιτίων; Ὁνόμασι θὰ διὰ τὸ λειότητα γεγονέναι τῆς ἐίδος ἐπιφανείας τῶν ἐντέρων, δι ἣν ἐκεῖ ἀναλαμβάνεται τῶν ἐμπεριεχόντων ἐν αὐτοῖς. GALEN. Comm. Libr. 6. Aphor. 1. Celer transitus ciborum, & potuum, dum eā ita ano exeunt, uti devorata fuerunt. Privatio coctionis, nulla, nec quoad colorem nec quoad consistentiam, nec odorem, nec in universum quamcunque demum qualitatem, in ventre, mutatione alimentorum facta. Dictus autem morbus abinde est, quod facta sit levitas interioris superficiei intestinorum, secundum quam non retinent, quæ intus in illis continentur. Causam adjicit Comm. ad Aph. 22. Libr. 3. Ἀμετάβλητῶν σιτίων διαχώρησις, ἦτοι δι' ἐκκωσιν ἐπιπολῆς, κατὰ γὰρ τὴν γαστέρα ἢ κατὰ τὰ ἐντερα συνισαμένην, τοιάυτην, διὰ περ καὶ ἐπὶ τῶν παιδίων αἱ ἀφθαὶ καλεῖσθαι, ἢ δι' ἀρρωστίαν τῆς κατεκτικῆς δυνάμεως. Immutata alimentorum dejectio, aut propter exulcerationem superficiei ventriculi & intestinorum factam, ejusmodi, quales sunt infantium aphthæ dictæ, aut propter facultatis retentricis infirmitatem. Ἐπὶ δυσεντερῇ λειεντερῇ ἐπιγιγνεται. HIPPOCR. Aphor. 7. 76. A dysenteria, intestinorum levitas supervenit. Coeliaca passio idem est ac Leienteria: Differentiam tamen aliquam sistit PAVLVS. Διττῆς ὑπαρχέσης τῆς λειεντερίας, τῆς μὲν δι' ἐπιπολῆαν ἐκκωσιν τῶν ἐντέρων, κατὰ τινὰς δὲ καὶ δι' ἐλῆν, ἐκ δυσεντερίας τὰ πολλὰ ἢ ἐξ ἐντέρων ζευματισμῶν, τῆς

τῆς δὲ δι' ἀτονίαν τῆς κατεχόσης τὴν τροφὴν ἐν τῇ γαστρὶ δυνάμεως: Τὴν δευτέραν οἰμα διαφορὰν τῇ κοιλιακῇ λεγομένη συμπλέκειν διαφέρει, καὶ γὰρ ἐπὶ ταύτης, ἀτόνωσης τῆς γαστρὸς πέττειν τε καὶ ἀναδιδόναι τὰ σιτία, καὶ αὖτε καὶ ἀπεπτα καὶ κάθυγρα διαχωρῶσι: Ἦτε διέξοδος τῶν σιτίων ταχέια γίνεται καὶ τὰ τῆς ἀπεψίας ἐπιτεταμένα μᾶλλον εἰσὶν, ὡς, τε διαδιλάσθαι τὴν λειψθεϊσαν τροφὴν, καὶ τέτων μάλιστα διακρίνοντα τῶν κοιλιακῶν. Cum duplex sit intestinorum lævitas, illa quidem propter superficialem exulcerationem intestinorum, apud quosdam etiam & propter cicatricem plerumque a dyfenteria, quandoque tamen etiam a fluxu alvino, superflitem, illa autem ob defectum virium, qua alimenta retinentur, arbitror alteram illam speciem, illi morbo attribui posse, qui dicitur coeliaca passio, in hac enim, cum coquere propter atoniam & nutritioni accommodare venter alimenta haud possit, lævia cruda & nequicquam digesta secedunt. Exitus autem ciborum cito fit, & coctionis impotentia major est, ut & cibus sub illa, qua sumptus fuit, specie deiciatur. Unverdauter Stuhlgang, wenn die Speisen, so wie sie kurz vorher genossen worden, wiederum abgehen. Der gleichen Zufall ereignet sich nach überstandener rothen Ruhr.

ΛΕΠΟΔΕΡΜΟΙ, Quibus præputium deest. Beschnittene.

ΛΕΠΟΘΥΜΙΑ, Defectus animi, sensus motusque subitanea privatio cum pulsus defectione. In morbis malum symptoma, λειποψυχώδεια πονηρία. Lib. de rat. victus. Morbi, quibus lipothymia intercurreunt, mali. Extra morbos, a cognita causa, transitorium malum est. Consultit HIPPOCRATES sanguinem ex vena ad lipothymiam usque ducere, Lebensfr. Griech. L. Deutsch. Wörterb.

μέχρι λειποθυμίας ἀγειν. Lib. 1. Aph. 23. Die Ohnmacht, jählinger Verfall der Sinnlichkeit und der Bewegung mit unempfindlich schwachen Puls-Schläge. Δια κακοηθείας σφοδρῶ πυρετῶ λειποθυμάντες ἐν ταῖς εισβολαῖς, καὶ καταφυγόμενοι. GALEN. τῶν πρὸς. Γλάυκ. Σερραπ. α. Propter malignitatem magnam febris, circa invasionem animo deficiunt & frigescent, mit Ohnmachten eintretende Fieber sind böhartig.

ΛΕΙΠΥΡΙΑ. Λειπυρίας πυρετός. Γίνεται ποτε ἐρυσιπελατώδη περὶ τινὰ τῶν σπλάγγων, καυσώδη, πυρετὸν καὶ ἐκτικὸν ἐπιφέροντα. καὶ εἰ μὲν περὶ τὴν γαστέρα γένοιτο ἐρυσιπέλαις, τὸν ἐκ τέτων ἀναπτόμενον πυρετὸν λειπυρίαν ὀνομάζουσιν· εἰ δὲ περὶ τὸ ἥπαρ, τυφώδη· εἰ δὲ περὶ τὸν πνεύμονα, κερμάδη. Fiunt aliquando ignis sacri affectiones circa aliqua viscera, febrem ardentem ac habituaalem inducentes. Et si quidem circa ventrem fuerit ignis sacer (erysipelas Græcis appellatus) febrem ex his accensam leipyriam nominant: Si vero circa hepar, urentem sive fumosam: Si circa pulmonem, algidam. AET. Lib. 5. cap. 89. Entzündung derer Gedärme mit innerlicher Hitze bey äußerlichem Froste.

ΛΕΙΦΑΙΜΟΣ, Exsanguis. Ἐνδεῆς ἔχοντες αἷμα, ἢ ἂν μηδέπω σαφῶς ᾖσιν ἀχρσοί. Qui defectuosum habent sanguinem, etiamsi decolores omnino haud fuerint. Quibus opponuntur πληθωρικοί. Sanguine pleni: Blutlose Menschen von Verblutung oder natürlicher Dürftigkeit Ἐνδείας τῶ αἵματι σημεῖα, σύμπτωσις τῶ ὄγκου καὶ ἰσχύος περὶ τὸ πρόσωπον, καὶ μικροσφύρια μετ' ἀτονίας. GALENVS Introd. f. Medicus. Defectus sanguinis signa, corporis extenuatio

tio, & tenuitas circa faciem, & pulsus parvus cum debilitate.

ΛΕΙΧΗΝΕΣ, Impetigo, scabies, maxime menti: Λειχήνες, τὸ τῶν γενέων πάθος ἀνδέσεται, καὶ γὰρ κνησμὸς ἐπιφέρει καὶ περίεσση τῶν πεπονθέντων, καὶ κίνδυνον ἐκ ὀλέθρου, ἔρπει γὰρ, ἐστὶν ὅτε καὶ ὅλα τὰ πρόσωπα, καὶ ὀφθαλμῶν ἀπτεται, καὶ σχεδὸν τῆς ἀνωτάτης δυσμορφίας ἐστὶν αἰτιον: Lichenes, menti morbus injucundissimus, nam pruritus affert & affectarum partium circumtensionem & periculum non modicum inducit. Proserpit enim interdum per totam faciem oculosque contingit fereque extremæ foeditatis causa est. Sed indistincte quemvis cutis squalorem lichenes designant, ἑαδίως εἰς ψώραν καὶ λέπραν μεταπίπτει. Facile in psoram & lepram degenerat. GALEN. Compos. Pharm. Libr. 4. Der Ausprung und Krätze am Kinn. Ita etiam PAVLVS. Μιχθέντων ἰχώρων λεπτιῶν καὶ δερμέων ἑτέροις παχυχύμοις οἱ λειχήνες ἐπιγίνονται, ταχέως εἰς ψώραν καὶ λέπραν μεθιστάμενοι. PAVLVS AEGINETA Libr. 4. γ. Si acris tenuisque sanies mixta est alii crassæ, lichenes fiunt, subito in scabiem feram atque lepram transiture.

ΛΕΙΨΑΝΑ, τῶν μοχθηρῶν χυμῶν ἐγκαταλιπόμενα μετὰ κρίσιν, ὑποσφοδαία. GALEN. Comm. 2, in Aphor. Hippocr. Reliquiæ morbosorum humorum, superflites post crisin, excitantur de novo morbusque revertitur. Ueberbleibsel von Krankheiten.

ΛΕΙΨΑ, Lepra. Der Ausfah. Ἦτον δ' εἰς κακίαν μετὰ τὸν ἐλέφαντα, λέπρα. μεθ' ἣν ψώρα, εἶτα λειχήνες. ἀλλ' ἢ μὲν λέπρα διὰ τῆ βλάβης χωρεῖ καὶ κυκλοτερεῖ τὰ ἐξανθήματα ποιεῖ, καὶ τινὰς συντήξεις σαρκὸς λεπιδας τε ἀφίησιν. ἀφ' ὧν δὲ καὶ τὸνομα εἰληφε, μήθ' ἄτω διὰ βλάβης τῆς

ψώρας χωρέσης, καὶ διαφορῶς σχηματισμένης, καὶ μηδὲ πιτυρωδηνά ἀφίεσης σώματα. κακεῖ μὲν τῆ μελαγχολικῆ χυμῆ ἔργον ἢ λέπρα, ὡδὲ δὲ διάφοροι καὶ διαφορῶν χυμῶν μίξεις τὰς ψώρας ἐναπεργάζονται, κοινὸν δ' ἀμφὸν ὃ τε τραχυσμός καὶ ὁ κνησμὸς τῆ δέρματός. μιχθέντων δὲ λεπτιῶν καὶ δερμέων ἰχώρων ἑτέροις παχυχύμοις, οἱ λειχήνες ἐπιγίνονται, καὶ ἑαδίως εἰς ψώραν τε καὶ λέπραν, μὴ βοηθάμενα, μεθίστανται. Minus post elephantem mala est lepra: Cui psora (i. e. scabies) succedit, huic lichenes (i. e. impetigines) succedunt: Sed lepra alius descendit, & orbicularia exanthemata facit, & carnis quasdam colliquationes, ac lepidas hoc est, squamulas remittit, unde etiam nomen adepta est. Non ita profunde scabies penetrat, & variis figuris insignitur, nec furfuracea corpuscula rejicit. Lepram melancholicus succus committit, Enim vero scabiem varii humores eorumque variæ miscelæ constituunt. Communis utrique est cutis asperitas & pruritus: Si vero tenues acresque & serosæ humiditates aliis crassioribus succis permiscetur, impetigines suboriuntur, quæ celerrime in scabiem ac lepram, neglectæ, commigrant. ACTVAR. Lib. 2. περι διαγν. παθ. cap. 20. Confer descriptionem HIPPOCRATIS Epid. L. 5. & Libro de morbis. Conjungit Lepram & scabiem PAVLVS AEGIN. Τέτων τῶν παθῶν ἐκότερον τραχυσμός τῆς ἐπιφανείας ἐστὶ μετὰ κνησμῆ καὶ ἀποτήξεως σώματος ἐκ μελαγχολικῆ χυμῆ τὴν γένεσιν ἔχων. ἀλλ' ἢ μὲν λέπρα, διὰ βλάβης ἐπινέμεται τὸ δέρμα κυκλοτερεῶς, μετὰ τῆ Φολιδειδῆς ἀφίεσιν λεπιδας ἢ δὲ ψώρα, ἐπιπολαιότερα τε ἐστὶ καὶ πεπιλως ἐσχηματισμένη, καὶ πιτυρωδὴ ἀφίησι σώματα. Uterque affectus, cutis asperitudo est pruriens, in qua corpus paulatim absumitur

mitur. Originem ex atra bile ambo hæc vitia trahunt: sed lepra altius circularibusque erosionibus cutem depascit, & piscium modo squamulas ex se remittit: plora vero summam illam corporis cutem exedit, varias figuras habens. PAVL. AEG. Lib. 4. cap. 2. quod *περί λέπρας καὶ ψώρας* inscribitur. Der Ausfall ist nichts anders, als ein hoher Grad der durren Krätze, welcher durch die Haut dringet, und mit heftigern Jucken und Brennen die Kranken martert. Der höchste Grad davon ist Elephantiasis.

ΛΕΠΤΟΙ, Tenuēs, a morbo extenuati, ΗΙΡΡΟΚΡ. Coac. Prænot. *Ξύνθηκτοι*. Tabidi ΑΡΕΤΑΕΟ de Causis & Signis morborum chronicorum: *λεπυνόμενοι, λελεπτυσμένοι, λεπυνόμενα σώματα*, extenuata corpora: *ὄλε τῶ ὄγκου καὶ διάρρησις τις καὶ σύμπτωσης ἢ συνίησις*, cui opponitur ὁ *παχυσμὸς, εἰς ὄγκου ἐπίδοσις*. GALENVS Comment. 3. in Libr. 6. Epid. totius molis detractio quædam seu collapsio & contractio. Crassitudo vero, in tumorem sublatio. Ausgetrocknete Körper.

ΛΕΥΚΗ, Φλεγματικὸν αἷμα γλισχρον ποιεῖ τὴν λευκην, ὅταν, τρέπον χροῶν πλείονι τὴν χροῶν, ἐπὶ τὸ λευκότερον ἀλλοιώσῃ. τῶν δὲ αἰλφῶν ἡ γένεσις ὁμοειδῆς μὲν ἔστιν, ἢ μὴν δι' ὄλε τῆς σαρκὸς πεπονθῆναι, ἀλλ' ἐπιπολῆς τῆ δερμάτος; ἐκ τῆ φλεγματικῆ μὲν χυμῶ λευκοὶ γινόμενοι, μέλανες δὲ, ἐκ τῆ μελαγχολικῆ. Vitiliginem, quæ leuce nominatur, gignit sanguis pituitosus & glutinosus, qui longo spatio temporis colorem mutarit in albidiorē. Alphorum simillis origo est, non tamen tota caro patitur, sed extima solum cutis. Ab humore autem pituitoso alphi albi fiunt, melas vero a melancholico.

ORIBAS. lib. 3. ad Eunap. cap. 56. Η *λευκή μεταβολή τις ἐστὶ τῶ χροῶτος ἐπὶ τὸ λευκότερον, ὑπὸ γλισχροῦ τε καὶ κολλώδους γινομένη φλέγματος*. Leuce, cutis quædam ad albidius mutatio est, quæ viscosa glutinosaque pituita contrahitur. AEG. lib. 4. cap. 5. *Weisse Haut. Mähler im Gesichte*. Λεύκη, Vitiliginis & scabiei scedæ soboles est & cutis carnisque præter naturam, albedo, ideoque albicans vitiligo & albugo: *λευκή μεταβολή ἐστὶ τῶ χροῶτος ἐπὶ τὸ λευκότερον. ὑπὸ γλισχροῦ τε καὶ κολλώδους γινομένη φλέγματος*. Leuce mutatio cutis est in album a viscido & glutinoso facta humore. Der weisse fressende Ausfall.

ΛΕΥΚΟΦΛΕΓΜΑΤΙΑ, alba pituita in toto corporis habitu: Bleichsucht, der Anfang der Wassersucht. *Ἐπὶ λευκῶ φλέγματι ὕδρωψ ἐπιγιγνεται*. ΗΙΡΡΟΚΡ. Aph. 7. 74. Leucophlegmatia hydrops supervenit. *Ἦν ὑπὸ λευκῶ φλέγματος ἐχομένῳ διάρρησια ἐπιγένηται ἰσχυρῆ, λύει τὴν γῆσον*. ΗΙΡΡΟΚΡ. Aph. 7. 29. Si a leucophlegmatia detento vehemens diarrhæca superveniat, morbum solvit.

ΛΗΘΑΡΓΟΣ, Καταφορά δυσδιεγυγτος, τ' ἐπίπαν ἐπὶ βληχροῦ καὶ κακίῃδου πυρετῆ: Lethargus, cataphora & somnolentia inexpugnabilis, plerumque cum debili & maligna febre. Autor defin. GALENI addit, *μετὰ ἀχροῖας καὶ εἰδήματος, cum pallore & tumore*. Der Todten-Schlaff, aus welchem die Kranken nicht zu erwecken sind.

ΛΗΘΗ, Memoria defectus, Vergesslichkeit. *Καὶ περὶ τὸ μνημόσυον τῆς ψυχῆς γινεται συμπτώματα, καὶ νοσῆσαι ἐστὶ καὶ πεπαινομένων τῶν νοσημάτων; τῆτο καὶ περὶ θεκιδίδου μαθεῖν ἔνεστιν, ἐνίαις τῶν διασωθέντων ἐκ τῶ λοιμῆ, μέχρι τοσῶτον τῶν ἐμπεροθεν ἀπάντων ἐπιλαδέσθαι λέγοντος,*

ὡς μὴ μόνον τὰς ἰδίαις, ἀλλὰ καὶ σφῶς αὐ-
τὰς ἀγνοῦσαι. GALEN. de Sympt. dif-
ferent. c. 7. Circa facultatem animæ
memorialem fiunt morbi, tam illis qui
adhuc ægrotant, quam illis, quibus
morbus jam quievit. Illud ex Thucy-
dide constat, quosdam eorum, qui ex
peste evaserant, ira quidem omnium
antea factorum obliviosos fuisse, ut non
tantum familiares, sed nec se ipsos co-
gnoscerent: DIODOR. SICVLVS cum obli-
vione invasisse pestem docet Libr. 14.
Biblioth. τίνες δὲ εἰς μανίαν καὶ λήθην
τῶν ἀπάντων ἐπιπτον. Quidam in ma-
niam & oblivionem omnium incide-
bant. Περὶ τὰς παροξυσμῶν καὶ λήθην καὶ
ἀφεςις καὶ ἀφωνή. HIPPOCR. 3. Epid. ex-
ponit GALENVS Comment. in 2. Prorrh.
Hippocr. καὶ εἰς αὐτὸ μεχθηρὸν ἐστὶ
σύμπτωμα. In accessionibus oblivio
& partium solutio & vocis defectus pe-
riculosum per se symptoma. Conjun-
git stuporem seu fatuitatem cum obli-
vione GALEN. ὥπται ἐκ ὀλιγάκις ὡς
εἰς ἀπόστασιν τινα κατασκήψαντα νοσήμα-
τα, μάλιστα ἢ λήθην ἐπιγαγεν, ἐνίς γὰρ
καὶ γεράμματα καὶ τέχναις τελῶς ἐπιλα-
δομένους ἐθεασάμεθο, καὶ μήτε τῶν σφε-
τέρων ὀνομάτων μεμνημένους. GALEN.
Lib. 2. de sympt. caus. cap. 7. Haud
raro visum est veluti in novum mor-
bum desinentes morbos, stuporem aut
oblivionem induxisse, aliquos adeo-
que & literas ac artes penitus ignoras-
se, nec nominis memores: Sed & pri-
marius morbus oblivio est. Η τῆς μνήμης
ἀπώλεια πῆ μὲν καὶ εἰς αὐτὴν συμβαίνει,
πῆ δὲ καὶ μετὰ τινος βλάβης τῆ λογισμῆ,
καὶ ἀπέρε καὶ ἢ τῆ λογισμῆ βλάβη καὶ
εἰς αὐτὴν πρότερον συμβαίνει, ἢ ἀπειτα ἐπα-
κολαθεῖ ἢ τῆς μνήμης: ἀμφοτέρων δὲ πε-
πανότων ἢ καλυμμένη συνίσταται μάλιστα
PAVLVS AEGINET. L. 3. 14. Me-

morix defectus aliquando per se acce-
dit, aliquando etiam ob intellectus fa-
cultatem læsam, veluti & intellectus
quandoque ante læsus est, subsequitur
deinde memoriæ defectus, si utrumque
deficit, stupiditas oritur.

ΛΗΜΑΙ, HESYCHIVS exponit, αἰ
περὶ τὰς καιρῶν τῶν ὀφθαλμῶν πεπη-
γυῖαι συστάσεις, ἢ ἐκρέσσαι τῶν ὀφθαλμῶν
ἀκαθαρσίαι. Concreta in canthis ocu-
lorum substantia, aut effluentes humo-
rum impuritates. Das flebende Auge.
Ἐν ταῖς ὀφθαλμίαις ἐν ἀρχῇ μὲν ἀποβῆ
πολὺ καὶ λεπτὸν ἀπεπτον ἰκανῶς, ἐξ ἧς
παχύτερον, ὡς καὶ κολλᾶσθαι τὰ βλέ-
φαρα καιμηθέντων ὑπὸ τῆς γενόμενης λή-
μης. GALEN. περὶ τῶν καιρῶν ὄλε νοσή-
ματος. In ophthalmiis, in principio
quidem fuit tenue crudum copiose,
deinde crassius, ut etiam glutinet pal-
pebras dormientium a facta lema. Λευ-
κὸν ὑγρὸν τὸ ἐν ὀφθαλμοῖς συναγόμενον.
VARIIVS ad vocem λῆμαι. Album
humidum in oculis collectum. Ἄι
περὶ τὰς καιρῶν τῶν ὀφθαλμῶν πεπη-
γυῖαι συστάσεις, ἢ ἐκρέσσαι τῶν ὀφθαλμῶν
ἀκαθαρσίαι. HESYCH. in voce λῆμαι.
Circa canthos oculi compactæ res aut
effluentes ex oculis impuritates.

ΛΙΘΙΑΝ, Calculo laborare. Λι-
θίασις. Dolores a calculo. Autor defi-
nitionum GALEN. vesicæ calculos in-
tendit definitione illa. Λιθίασις, γένεσις
ἐν κύστει λίθου, δι' ἣ κολλύεται ἢ τῆ ἕρε ἐκκρη-
σις. Lithiasis generatio calculi in ve-
sica, quo urinæ excretio impeditur.
Generalius HIPPOCR. habet, calculos
mejere, sive in renenatos, sive in ve-
sica adauctos, λιθιδίαν ἕρησις. HIPPOCR.
Coac. Præn. Calculorum mistio; λιθιδίαν
τες, calculo affecti; λιθιδίαντα παιδία cal-
culo affecti pueruli. HIPPOCR. Libr.
de vulneribus. Est etiam singularis
morbus

morbis palpebrarum, Lithiasis, ὅταν ἐν-
 τραφέντων τῶν ἐλεφάντων, ὁμοία πόροις
 περὶ τὰ ἐλέφαρα ὑπάρχει, λευκά καὶ πα-
 χέα, ὑψοῦντα τὸν ὀφθαλμὸν. Autor
 Iliagoges GALENI. Quando, everfis pal-
 pebris, similia tophis circa palpebras
 sunt, alba & crassa, oculum prementia.
 Veluti & in pulmonibus quandoque
 nascuntur calculi, ὅμοια δὲ τῶν ἐκ τῆ
 πνεύματος ἀναπτύσσων αἷμα, προϊόντος
 τῆ χρένε μετὰ μεγίστης τῆς ἐπιχρῆσε καὶ πλή-
 θος αἵματος, λίθες ἀναπτύσσονται. PAVLVS
 AEGINET. Lib. 3. λα. Vidi autem quen-
 dam eorum, qui sanguinem sputabant,
 successu temporis cum maxima tussi ma-
 gnaque sanguinis copia, calculos pulmo-
 nibus eduxisse. Calculi renum signa vide
 καλὴν πάθος. Calculorum vesicæ
 signa sunt varia. Ἡ δὲ κατὰ κύστιν τῶν
 λίθων πῆξις, παιδίοις μάλιστα γίνεσθαι
 φιλεῖ, σημεῖον τε καὶ τέτων, ἀπεπτὸν τε
 καὶ ὑπόλευκον ἔρον, μετὰ ψαμμάδες ὑπο-
 στάσεως, κνῶνται συνεχῶς καὶ ψηλαφῶν-
 ται αἰδοῖον καὶ ἐκτείνεσι καὶ συνεχῶς εἰς
 ἔρον ἐπέγονται, καὶ τραγγερόσιν: ὕλι-
 κὸν μὲν ἐν αἰτίον τῆς τῶν λίθων γενέσεως
 ἐστὶν παχύς καὶ γεώδης χυμὸς, ποτικὸν
 δὲ, πορώδης δερμασία τῶν νεφρῶν ἢ κύ-
 σεως. PAVLVS AEGINETA Libr. 3.
 με. Calculorum autem in vesica con-
 cretio pueris maxime fieri contingit,
 signum autem horum, cruda & alba
 urina cum sabulosa earum subfiden-
 tia, scalpunt continuo & contrectant
 pudendum & extendunt illud & fre-
 quenter ad urinas excitantur, earum-
 que ardorem habent. Causa materia-
 lis calculorum est, crassus & terrestris
 humor, causa autem efficiens, calor
 igneus renum & vesicæ: Differentiæ cal-
 culi vesicæ quædam sunt. Λίθων τῆς
 κύσεως διαφραγῶν πλείονες, οἱ μὲν γὰρ αὐ-
 τῶν προσφυσῶν, οἱ δὲ ἀπόλυτοι, καὶ οἱ μὲν

ἐνθραυσοι, οἱ δὲ ὄσθραυσοι: ὁστίαιτοι μὲν
 ἐν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, οἱ προσφυσῶν: GALE-
 NVS Introd. s. Medicus. Calculorum ve-
 sicæ plures sunt differentiæ, quidam
 enim eorum sunt adnascentes, quidam
 soluti, & hi quidem vel fragiles, vel
 duri, haud frangendi. Curatu difficiles
 sunt illi, qui vesicæ adnascuntur.

ΛΟΓΙΣΜΟΣ, Ratiocinatio meden-
 tium, inveniendi auxilii causa, quam
 HIPPOCR. de ratione victus in morbis
 acutis commendat, προσεκτέον τῶ ἰαμένω,
 ἕως μὴ διαλύσεται τις τῶν προσφυσῶν
 μήτε τῶν κατὰ λογισμὸν. Attendendum
 est ægrum curaturo, ne obliviscatur
 alicujus causæ ex manifestis, aut illis,
 quas conjectura assequimur. Ver-
 nunfts = Schlüsse zu Erfindung derer
 Mittel. Λογικὸς καταλαμβάνει ἕκαστον
 τῶν ἐναντιωμένων τοῖς νοσοποιοῖς αἰτίας
 βοηθημάτων, καὶ πρὸς ὃ τι σύμπτωμα
 ἐναντιῶσθαι πέφυκεν ἐκ ἀγνοῆς: GALEN.
 de optima secta. Rationalis seligit sin-
 gulum medicamentum, uti causis morbi-
 ficis contrariatur, nec, cui symptoma-
 tum contrarietur, ignorat. Nec tamen
 excludenda propterea est experientia.
 Die Erfahrung von der Vermunft unter-
 sūget, ist die andere Säule der Arzney-
 Kunst. Πολλὰ γὰρ ἐδὲ συλλογισμῶ, ἀλ-
 λά βοηθείης δεῖται τῶν πραγμάτων.
 HIPPOCR. de Decore. Multa enim
 curationum non ratiocinio sed auxilio
 indigent. Μὴ λόγῳ μόνον ἀλλὰ καὶ
 ἔργῳ ἰητροῖ νομίζονται: ἢ ἀπειρή κακὸς ἰη-
 σαυρός. HIPPOCR. de Lege. Non
 ratiocinatione tantum, sed & effectu
 medici judicantur, imperitia malus the-
 saurus.

ΛΟΙΜΟΣ, Pestis, morbus, quem
 deus avertat, plures eodem tempore
 invadens & subito occidens. Aequi-
 vocatio est inter λιμὸν, famem & λοιμὸν,
 pestem,

pestem, cum enim, memorante ΤΗΝ-
 CYDIDE, magnam illam pestem præ-
 dixisset oraculum. Ἦξει θωριακὸς πό-
 λευς καὶ λοιμὸς ἀπ' αὐτῆ. Veniet bel-
 lum doriacum & pestis cum illo, dubii
 Athenienses, an fames, an pestis futura
 esset, hæsitabant: Additque Thucy-
 dides, tamen & hoc sensu, oraculo fi-
 dem factam fuisse, nam fames pesti
 accessit καὶ ξυμβῆ γενέσθαι λιμόν. Et
 evenit simul famem fuisse: τῆτον δὲ
 τὸν τρόπον δυσὶν ὄπλοις, λοιμῶ τε ὀμῶ
 καὶ λιμῶ στρατεύσας ὁ θάνατος ἔλας
 ἐν ὀλίγῳ γενεᾷς ἐνεμήθη. EUSEBIUS
 Eccl. Hist. Lib. 6. de illa quæ tempore
 MAXIMINI grassata est, peste. Hac ra-
 tione duplicibus armis, & pestis & fa-
 mis, militans mors, integras pauco tem-
 pore gentes depasta fuit. Λοιμὸς ἐστὶ
 νόσημα ἐπὶ πάντας ἢ τὰς πλείους παρα-
 γινόμενον, ὑπὸ διαφθορᾷς ἀέρος, ὡς, τε τὰς
 πλείους ἀπόλλυσθαι. GALENUS Definit.
 Pestis est morbus omnes aut plures eo-
 dem tempore invadens a corruptela
 aëris, quo plurimi pereunt. Λοιμὸς ἐστὶ
 κοινὸν πάθος πλείων, ἐπὶ τὸν αὐτὸν και-
 ρόν, κατὰ πόλεις καὶ ἔθνη, ὅξεις κινδύνους καὶ
 θανάτους ἐπιφέρει. Autor defin. GALE-
 NI. Pestis est communis plurium
 morbus, eodem tempore urbibus & gen-
 tibus celerrima pericula & mortes ce-
 leres afferens. Migrat pestis ex genti-
 bus ad gentes (λοιμικὴ νόσος) μεταβάστα
 πολλὰς ἀλλοτε ἀλλόθι, καὶ τόπον ἐκ τό-
 πος λυμκινάμενη. AGATHIAS Lib. 3. de
 Byzantina illa peste. Pestifera lues,
 transiens sæpe huc illuc & locum
 ex loco inficiens. Aliquando se-
 xualis pestis fuit, muliebri sexui infesta.
 DIONYSIUS HALICARNASSÆVS
 meminit pestis, quæ mulieres tantum
 invaderet, Lib. 4. Νόσος ἐγένετο ἐπὶ
 τὰς γυναῖκας, καλαμένη λοιμικὴ, καὶ θά-

νατος, ὅσος ἔπι προτέρον, μάλιστα εἰς τὰς
 ἐγκύμονας. Morbus invasit mulieres,
 pestilens dictus, mortisque forma ante
 non cognita, maxime gravidas. Ani-
 malium pestes sæpe eveniunt, præ-
 ter piscium, si Aristoreli fides est.
 ARISTOTELES Histor. Animalium
 Libr. 8. cap. 19. morbum pestilen-
 tem non incidere affirmat piscibus.
 Νόσημα δὲ λοιμῶδες μὲν ἐν ἔθει τοῖς ἰχ-
 θύσι φαίνεται ἐπιπίπτειν, διὸν ἐπὶ τῶν ἀν-
 θρώπων συμβαίνει πολλὰς καὶ τῶν ζω-
 τῶν καὶ τετραπόδων εἰς ἵππους, καὶ βῆς
 καὶ τῶν ἄλλων εἰς ἔνια, καὶ ἡμέρα καὶ ἀγρία.
 Morbus pestilentialis nulli piscium fa-
 milie accidit, qualis hominibus sæpe
 aliisque viviparis & quadrupedibus,
 equis, bobus aliisque, tam domesticis
 quam feris. De Romana peste narrat
 HALICARNASSÆVS Lib. 4. ab armen-
 tis ad homines illam migrasse: τὸ μὲν
 πρῶτον ἵππων τε καὶ φερβάδων καὶ βοῶν
 ἀγέλαις προσήλθε, ἀπὸ δὲ τῶν εἰς τὰ
 αἰπώλια καὶ πόμους κατέσκηψεν καὶ διέ-
 φθειρεν, ὀλίγη δὲν, πάντα τὰ τετράποδα,
 ἔπειτα τῶν νόμων, καὶ διελθῆσα διὰ πά-
 σης τῆς χώρας, εἰς τὴν πόλιν ἐπέπεσεν. Pri-
 mum quidem equorum & jumentorum
 & boum greges pestis aggressa est, ab
 his ad caprarum greges & ovilia trans-
 ivit, & extinxit fere omnia quadrupe-
 da, deinde pastoribus accidit, & denique,
 postquam omnem agrum devastata est,
 in urbem devenit. Celerrima est Mor-
 bi hujus invasio, duratio brevissima &
 mors subitanea: Ἐξείφθη ὕγιεις ὄντας
 ἀπ' ἕδμελης προσφάσεως πρῶτον μὲν τῆς
 κεφαλῆς θέρμα ἰσχυρὰ καὶ τῶν ὀφθαλ-
 μῶν ἐρυθρήματα, καὶ φλόγῳσις ἐλάμβανε,
 καὶ τὰ ἐντὸς, ἢτε φάρυγξ καὶ ἡ γλῶσσα
 ἐνδύς αἱματώδεις ἦν, καὶ πνεῦμα ἀποπν
 καὶ δυσὸδες ἤφει. ἔπειτα ἐξ αὐτῶν πταρ-
 μὸς καὶ βράγχος ἐπιγιγνέτο: THUCYDI-
 DES

DES de peste Atheniensis. Derepen-
te sanos, sine ulla manifesta causa, pri-
mum quidem capitis calor magnus in-
vasit, & oculorum rubor, & calor, & in-
terna oris, vel gula vel lingua, sanguine
veluti suffundebantur. Respiratio erat in-
tercepta, spiritus foetens exibat, abhinc
sternutatio & stertor succedebant. πυρε-
τοι επί βεβύσιν ἀνήπτοντο συνεχῆς, καὶ ἐν
ἑφήμεροι ἐδὲ μετρίως γέν ὑποχαλῶντες,
μόνη δὲ τῆ τελευταίῃ τῆ ἀλόγῃ ἀποπνεύ-
μενοι, ἐνιοὶ δὲ μήτε θέρμης ἠγισταμένης
μήτε ἀλγῆς ἀλγῆματ, ἀλλὰ δρώντες ἐπὶ
τὰ εἰδισμένα, αἰκοῖτε καὶ ἀνά τὸς λεωφόρους
ἔντω, ὡς παράσχοι, κατέπιπτον, καὶ ἀθρόον
ἀπνοι ἐγίνοντο, ὡς περ τὸν θάνατον σχεδιά-
ζοντες. AGATHIAS Lib. 5, de peste illa
sui temporis. Febres glandularum tumo-
ribus accendebantur continentibus, non
diaricæ, nec quicquam sese remittebant,
sed sola morte ejus, quem invaserant,
desinebant, quidam, nec calore præce-
dente aut alio dolore, sed consueta ne-
goria peragentes & domi & in viis pu-
blicis, uti sese gerebant, ita etiam con-
cidebant, & subito suffocati sunt veluti
morti illudentes. Forma morbi febris
plerumque est inflammatoria, ἐνίοις μὲν
γὰρ ἐκ τῆς κεφαλῆς ἀρχόμενον καὶ ὀφθαλ-
μῶς αἱματώδεις, καὶ οἰδαῖον πρόσωπον
ἀπεργαζόμενον, ἐς τὸν λαμὸν κατῆε καὶ
τὸν ἀλισκόμενον ἐξ ἀνθρώπων ἀπέπεμπεν.
EVAGRIVS Libr. 4. c. 29. Quibus-
dam ex capite laborare incipiebat,
oculi erant sanguinei, & tumida facies
sese in gulæ tumorem convertebat, &
quem invaserat, ex vivis tollebat. Fe-
bris ad sensum ardens semper haud
est, interioribus, calentibus. Καὶ τὸ
μὲν ἐξωθεν ἀπτομένω σώμα ἐν ἄγαν θερ-
μὸν ἦν, ὅτε χλωρὸν, ἀλλ', ὑπέρυθρον, πελαδὸν,
φλυκταίνους μικραῖς καὶ ἔλκεσιν ἐξηθηκόσ,
τὰ δὲ ἐντὸς ἔτως ἐκαίετο, ὡς καὶ μὴδὲ τῶν

πάνυ λεπτῶν ἱματίων καὶ συνδόνων ἐπιβο-
λάσ, μήτ' ἀλλοσι, ἢ γυμνὸν, ἀνέχεσθαι, ἠδι-
τά τε ἀν εἰς ὕδωρ ψυχρὸν σφᾶς αὐτὰς ἐί-
πτειν, καὶ πολλοὶ τῶν ἡμελημένων ἀν-
θρώπων ἐδρασαν ἐς φρέατα, ἀπάντω
τῆ δάφῃ συνεχόμενοι, καὶ ἐν τῷ ὁμοίῳ κα-
θεσῆκει τότε πλέον καὶ ἔλασσον ποτόν.
THUCYDIDES de peste Atheniensis.
Ad contactum, corpus non valde cale-
bat, nec pallidum erat, sed subrubrum,
lividum, parvis papulis ulceribusque
obsitum, sed interne ita urebantur, ut nec
renuissima industria ferre possent, nec nisi
nudos sese sustinebant, jucundissimum
illis erat, in aquas frigidas se dejicere,
& multi hominum negligentius habito-
rum ad puteos decurrebant, in exlatia-
bili siti detenti, & perinde erat, parum-
ne an multum biberent. ἔ μὲν ἐδὲ σφο-
δροὶ κατὰ τὴν θερμασίαν εἰσὶν οἱ λοιμώδεις
πυρετοι. GALENVS Comm. in Epid.
Libr. 6. Sect. 7. Aphor. 1. Neque ad
calorem vehementes sunt febres pesti-
lenciales. Symptomata enarrantur
varia eaque atrocissima. Καὶ ἡ ἀπο-
ρία τῆ μὴ ἡσυχιάζειν, καὶ ἡ ἀργυπνία ἐπέ-
γγο δια παντός, καὶ τὸ σῶμα, ὅσόν περ
χρόνον καὶ ἡ νόσος ἀκμάζει, ἐν ἐμαραίνεται,
ἀλλ' ἀντίχε παρὰ δόξαν τῆ ταλαιπωρία,
ὡς ἡ διεφθείροντο οἱ πλείστοι ἐνναταῖσι
καὶ ἑβδομαῖσι, ὑπὸ τῆ ἐντὸς κάμματος,
ἢ, εἰ διαφύγειν, ἐπικατιόντ τῆ νοσήμα-
τος ἐς τὴν κοιλίαν, καὶ ἐλκώσεως τε αὐτῆ
ισχυρᾶς ἐγγυρομένης, καὶ διαρροίας ἅμα
ἀκράτε ἐπιπτώσης, (διέφυγεν) καὶ πολλοὶ
ὑπερὶν διὰ τὴν ἀσθενείαν διεφθείροντο.
THUCYDIDES de peste Atheniensis.
Anxietas, inquietudo, vigiliæ ubi-
que aderant, & corpus, quousque tantum
morbus crescebat, non exsiccabatur, sed
præter spem morbo oblectabatur, ut
nono vel septimo, ab interno calore exu-
sti, interirent, si qui tamen evadebant,
morbo

morbo ad ventrem devoluto & exulceratione valida ibidem facta, & perpetua superveniente diarrhoea (evadebant), & multi deinde ob debilitatem peribant. Πάντα ἂν γένοιτο ἐν λοιμῇ δεινότερα, καὶ ἄδεν ἀποκεκριμένον, ὡς περ καὶ ἕκαστον νόσημα, καὶ γὰρ παραφροσύνη γένοιτ' ἂν, καὶ χολῆς ἕμετος καὶ ὑποχονδρίων ἐντάσεις, καὶ πόνος, καὶ ἰδρώτες πολλοὶ καὶ ὕψεις ἀκροῶν καὶ διάρροια χολώδεις καὶ ἕρα ὕδατιώδη λεπτά, χολώδη, μελαινα, ὑποτάσεις κακὰς ἔχοντα καὶ ἐναιωρήματα, οἷα δὴ κίκισα: Ἀπὸ ἐνῶν τᾶξεις, καύματα ἐν θώρακι, γλωσσοῦ καταπεφυγμένα, διψώδεις, ἀγρυπνοί, σπασμοὶ βίαιοι καὶ ἄλλα πολλὰ πονηρά. Ex Rufo de Peste, PAVLVVS AEGINETA Lib. 2. λ. ε. Omnia in peste sunt atrocissima, nihilque legi addictum, uti in aliis morbis, nam deliria magna sunt & bilis vomitus, & hypochondriorum tumores, & dolores, & sudores multi, & extremitatum frigora, & dejectiones biliosae, & urinæ albæ, aquosæ, tenues, biliosæ, nigrae, malas subsidentias habentes & nubeculas pessimas, sanguinis stillationes ex naribus, ardores thoracis, linguæ induratae, sicutulosæ; pervigiles sunt, convelluntur valde, aliaque illis multa mala. Viribus humanis major ille morbus est, & causa pertinax medicamenta eludit penitus. Καθόλα δὲ συνέβη, καὶ τὴν ἀπὸ τῶν ἰατρῶν βοήθειαν ἀπρακτὸν εἶναι καὶ διὰ τὸ μὲν μέγεθος τῆς πάθος καὶ τὴν ἐξύτητα τῆς θανάτου. DIODOR. SICVLVS Biblioth. Lib. 14. de Peste Carthaginensi. Ubique accidit, medicorum auxilium inutile esse & ob morbi magnitudinem ac celeritatem mortis. Ἐθνησκον δὲ οἱ μὲν ἀμελείᾳ, οἱ δὲ καὶ πάνυ θεραπευόμενοι. THVCYD. de Peste Atheniensium. Moriebantur alii incuria, alii, etiamsi medicamentis ute-

rentur. Μήτε ἄδεν κατέστη ἴαμα, ὅτι χεῖρ προσφέροντας ὠφελεῖν, τὸ γὰρ τῶ ξυνηνεγκον, ἄλλον τῶτο ἐβλαπτε: σώμα τε ἀνταρκες ἐν ἄδεν διεφάνη. Πρὸς αὐτὸ, ἰσχύος περὶ ἡ ἀσθενείας; ἀλλὰ ξυνήρει πάντα καὶ τὰ πάση διαίτη θεραπευόμενα. Δεινότερον δὲ παντὸς ἦν τὸ κακὸν ἢτε ἀθυμῆ ὅποτε τις αἰσθητο κάμων, πρὸς γὰρ τὸ ἀνελπιστον αὐτὰς τρεπόμενοι, τῇ γνώμῃ πολλῶ μᾶλλον προείντο σφᾶς αὐτὰς, καὶ ἐκ ἀντήχον; ὡς περ τὰ πρόβατα ἐθνησκον καὶ τὸν πλείστον φθόρον τῶτο ἐνεποιεῖ. Ἔτε γὰρ μὴ θέλοιν ἀλλήλας προσίονα, ἀπώληντο ἐρημοί, καὶ οἰκίαι πολλὰς ἐκενώθησαν ἀπορία τῶ θεραπεύσαντος, εἰτε προσίειν, διεφθείροντο. Nec ulla erat medicina, qua oblata juvari potuissent, quod enim uni proderat, alii nocebat, nec corpus ullum sufficientes ad morbum superandum vires habere deprehendebatur, unum erat & robur & infirmitas: Omnia morbus auferebat, quocumque regimine usi fuissent. Atrocissimum autem ubique ex omnibus malis fuit, timor, quamprimum aliquis se morbo affici sentiret. Nam ad desperationem se ipsos ducentes, cogitando se pejores reddebant ac desiciebant, nec resistebant; ovium instar gregatim moriebantur & hoc maximam stragem edidit, sive enim ad se invicem accedere nollent, peribant deserti, & multae domus devastabantur medentium defectu, sive accederent, infecti peribant. Venenum est corpora subito destruens, materies ista pestifera. Γενόμενον γὰρ κρείσσον λόγῳ τὸ εἶδος τῆς νόσου, ταῦτ' ἄλλα χαλεπώτερα ἢ κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν προσέπιπτεν ἐκάστῳ, καὶ ἐν τῶ ἐδήλωσε μάλιστα ἄλλο τι ὄν, ἢ τῶν ξυνηνεφῶν τι, τὰ γὰρ ἕρπια καὶ τετράποδα, ὅσα ἐν θρόπων ἀπτεται, πολλῶν ἀτάφων γηγνημένων, ἢ γευσάμενα διεφείρατο, τεκμήριον

ριον δὲ τῶν μὲν τοιούτων ὀρνίθων ἐπίλειψις σαφῆς ἐγένετο, καὶ ἔχ' ὄραντο ἅτε ἄλλων ἅτε περὶ τῶν αἰν. THVCYDIDES L. I. Ratione major erat morbi species, & reliqua acerbiora, quam ut ex natura humana essent, accidebant singulis, & in eo etiam apparebat, aliquid aliud, quam quod homini per naturam inest, fuisse; nam aves & quadrupedes, quorum eorum homines tangebant, quorum multi insepulti jacebant, si degustassent, peribant, eratque avium defectus manifestus, nec vel aliorum animalium, nec horum, ullum visum est. Equidem causa quaedam externa pestis est, contagium, sed in ipsis tamen hominibus peste tactis præexistit ad morbum dispositio. HIPPOCRATES in Libello (si modo ejus est) de flatibus non nisi disposita ante & impura corpora infici docet: ὁ μὲν ἔν κοινῶς πυρετὸς διὰ τῆς τοιαύτης ἐστίν, ὅτι τὸ πνεῦμα τ' αὐτὸ πάντες ἔλκωσι, ὁμοίᾳ δὲ ὁμοίως τῷ σώματι μιχθέντος ὁμοίως καὶ οἱ πυρετοὶ γίνονται; ἀλλ' ἴσως φήσει τις, διὰ τι ἔν ἔχ' ἅπασιν τοῖσι ζώοισι, ἀλλ' ἔθνη τινα αὐτῶν ἐμπεριπίπτει αἰ τοιαύται νόσοι: Διότι, φαίην ἂν, διαφέρει σῶμα σώματος, καὶ φύσις φύσις, καὶ τροφή τροφῆς, & γὰρ πᾶσι τοῖσι ἔθνεσιν τῶν ζώων ταῦτα, ἔτ' ἀνάρμωσα, ἔτ' ἀνάρμωσά ἐστιν, ἀλλ' ἕτερα ἑτέροισι ζύμφορα, σκόταν μὲν ἔν ὁ ἀήρ πᾶσι τοῖσι πλησθῆ μιάσμασι, ἀ τῆ ἀνθρωπίνῃ φύσει πολέμιά ἐστιν, ἀνθρώποι τότε νοσέουσι, ὅταν δὲ ἕτερον τινι ἔθνεσι ζώων ὁ ἀήρ ἀνάρμωσος ἦ, τὸ νόσημα κῆνα ἔ νοσέουσιν. Communis adeoque febris, propterea talis est, quia aërem eundem omnes ducunt, similibus autem similiter mixtis corporibus similes fiunt febres. Sed forte dixerit quis: Cur non omnibus animalibus, sed alicui saltim illorum speciei, hi morbi accidunt? Propterea,

Zeberstr. Griech. L. Deutsch. Wörterb.

inquam ego, quia differt corpus a corpore, & natura a natura, & alimentum alimento. Non enim omnibus animalium speciebus vel inconvenientia sunt vel convenientia, sed alia aliis sunt æqua. Quodsi ergo aër talibus repletur contagiis, quæ naturæ humanæ inimicae sunt, tunc ægrotant, si autem aër cuidam alii animalium speciei noxius non est, illa morbum hunc non patiuntur. Est tamen vere aliquod contagium pestiferum sanos homines inficiens. Οἱ ἐπιχερεῖν ἑτέρων βελόμενοι νόσοις, ἀπτόμενοι δὲ καματηρῶν σωμάτων, καὶ συνδιατώμενοι, τὰς αὐτὰς ἐκείνοις νόσας μετελάμβανον. DIONYS. HALICARNASSÆVS Lib. 10. de illa peste sui temporis: Qui aliorum morbos sanare volebant, tangerent autem morbida corpora & unicum illis essent, eosdem morbos passi sunt. Οὐτε γὰρ ἰατροὶ ἤσαν, τὸ πρῶτον θεραπεύοντες ἀγνοῖα, ἀλλ' αὐτοὶ μάλιστα ἐθνησκον ὅσα καὶ μάλιστα προσήσαν. THVCYDIDES de Peste Atheniensis. Nec Medici sufficiebant, nam ab initio quid curandum esset, nesciebant, deinde eo citius & ipsi moriebantur, quo propius accessissent. Aër sine dubio causa pestis est communis, corruptus putredine aquarum stagnantium, cadaverum, halitibus subterraneis, aut ex longinquo allatis. Προγεγενημένων ἐν τῷ χειμῶνι μεγάλων ὄμβρων, συνέβη τὴν γῆν ἐνυδρῶν γεμισθῆαι, πολλὰς δὲ καὶ τῶν κοίλων τόπων δεξαμένους πλῆθος ὑδάτων, λιμνάσθαι καὶ σχεῖν σατὸν ὑδαρ παραπλησίως τοῖς ἐλώδεσι τῶν τόπων, θερμαινομένων δὲ ἐν τῷ θέρει τῶν καὶ σπομένων, συνίστασθαι παχῆας καὶ δυσάδεις ἀτμίδας, ταύτας δὲ, ἀναθυμιωμένας, διαφθείρειν τὸν πλησίον ἀέρα: συνεβάλετο καὶ πρὸς τὴν νόσον καὶ ἡ τῆς προσφερομένης τροφῆς κακία, τρίτην δὲ αἰτίαν τῆς νόσου συνέβη γενέσθαι, τὸ μὴ

U

μη

μη πνεύσαι τὴν ἐτησίαν, δι' ὧν αἰεὶ κατὰ τὸ θερμὸν ψύχεται τὸ πολὺ τὰ καύματα: Τῆς δὲ θερμοσίας ἐπίτασιν λαβέσης, καὶ τὰ αἴερος ἐμπύρα γνωσμένα, τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων μηδεμίαν ψύξεως γνωσμένης λυμάνεσθαι συνέβαιεν, διὸ καὶ τὰ νοσήματα τότε καυματοῦδες συνέβαιεν εἶναι, διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς θερμοσίας. DIOD. SICVLVS, Pestis Carthaginensium causas exponens. Cum durante hyeme imbres copiosi fuissent, contigit agros inundari, & valles, copiam aquarum recipientes, paludosas factas fuisse & pessimam aquam lacustribus similem continuasse, cumque loci isti per aestatem incaluisent & computruissent, vapores crassi & foetidi exorti sunt, & illi foetidi halitus vicinum aërem corrupe- runt. Accessit morbo alimenti oblata pravitas. Tertio loco accessit illa morbi causa, quod septentrionales venti haud essent, quibus per aestatem refrigerat, quod caloris nimium est. Calore autem aucto & aëre accenso, hominum corpora, nullo existente refrigerio, corrumpi oportuit, propter aestus solaris excessum. THEOPHRASTVS Libr. 6. de causis plantarum: Τῶν κακῶδῶν ἐπιαι καὶ κοινὰ πᾶσι, (αἰτίαι) ἴσεν αἰ ἐν τινῶν ἐκπνεύσει χασμαίων καὶ ἀντρῶν θανατοφόρων τοῖς προσπελάζουσιν. Sunt quaedam communes morborum causae, uti illae, quae ex terrae hiatus & antris lethiferis exhalant, in illos qui prope sunt. DIONYSIVS HALICARNASSAEVS Libr. 10. Ἐκκυμαιομένων τῶν σωμάτων, βαρεῖα καὶ δυσώδεις προσπίπτουσα καὶ τοῖς ἐπι ἐρημμένοις ἢ τὰ πνεύματος ἀποφορὰ ταχέως ἐφερε τοῖς σώματι τὰς τρεπὰς. Insepultis jacentibus corporibus, gravis & foetida aëris delatio etiam sanis adhuc dum corporibus celeres mutationes intulit. Hominum frequentia contagium auget:

Ἐπέσει δ' αὐτὰς μᾶλλον, πρὸς τῶν ὑπάρχοντι πόνοι, καὶ ἡ ἐνυκμοιδή ἐν τῶν ἀγρῶν ἐς τὸ αἶτυ, καὶ ἐν εἰσσοῦν τὰς ἐπελθόντας; οἰκίων γὰρ ἐν ὑπαρχουσῶν, ἀλλ' ἐν καλύβαις πνιγρῶν ὥρα, ἔτες, διαιωμένων, ὁ φθόρος ἐγίγνετο ἀπὸ κόσμου, ἀλλὰ καὶ νεκροί, ἐπ' ἀλλήλοις ἀποδυσκόοντες, ἐκείντο, καὶ ἐν ταῖς ἰσδοῖς ἐκαλυπνῶντο καὶ, περὶ τὰς κρήνας ἀπάσας ἡμιθνήτες, τῆ τῶ ὕδατος ἐπιθυμία, τὰ τε ἰερά, εἰς ἐπιπύνητο, νεκρῶν πλέα ἦν, αὐτὰ ἐναποδυσκόοντων. THVCYDIDES l. c. Accessit praesentibus etiam frequentia commeantium ex agro ad urbem, nec minus advenientes (afflicti fuerunt). Domibus enim non paratis, sed hominibus aestatis tempore, sub obscuris tuguriolis degentibus, strages sine ordine facta est, sed mortuis immoriebantur vivi, & in viis volutabantur publicis, & circa omnes fontes semimortui jacebant, aquarum cupidine, & ipsa templa mortuis plena erant, ibi defunctis.

ΛΟΡΟΝΣΙΣ, Spina introrsum flexa, ut thorax emineat. Ἐἰς τὸ πρόσω τῆς ἐάχεως διαστροφῆ. Spinae introrsum flexio. GALENVS Comm. 3. in Librum de arte. Ἐἰς τὰ πρόσω ἰόντων τῶν σπονδύλων. In anteriora vergentibus vertebrae: Speciatim HIPPOCRATI est, λορῶν τὸν ἀνχίνα ἔχειν, intus flexam habere colli vertebrae, unde sint ἐξεχέβρονχοι, prominulo gutture aegroti. Das eine wärts gebogene Rückrad.

ΛΟΧΙΗ κάθαρσις, ἢ μετὰ τόκῳ γνωμένη, Puerperis post partum facta purgatio EROTIANVS: Quam oportet esse euresan, expeditam ac fluxilem, HIPPOCR. de morbo mulierum Lib. 1. per tres vel quatuor dies. Ἡ κάθαρσις ἢ λοχίη τὰς μὲν πρώτας ἡμέρας τρεῖς ἢ τεσσαρὰς χωρεῖται, Purgatio puerperis primos tres vel quatuor dies procedat.

Sed

Sed invitio est, Ἦν μὴ παραχαλάσῃσι τὴν λοχίην κάθαρσιν. Si puerperii purgationem non emisierint. HIPPOCR. ibid. vel decolor ea sit, ἢν φλεγματούδης ἢ λοχίην κάθαρσις χωρήσῃ, Si mucosa puerperii purgatio procedat, vel nimia sit, ἐν τῇ λοχίῳ καθάρσει ἀπόλυται, in puerperii fluxu perit. Interdum λόγια & λοχία. apud HIPPOCRATEM. Die Reinigung nach der Geburt eines Kindes bey einer Kindbetterin; Sie muß gutartig und rein seyn, gnugsam fließen, auffserdem der Kindbetterin allerhand Unheil daher wiederfährt.

ΑΥΓΞ ἢ λυγμός, Singultus: Κινήσεις τινές τῃ στομάχῳ σπασμώδεις δι' ἀμετρον κένωσιν ἢ πλήρωσιν. Motus quidam ventriculi spastici, ob magnam vacuationem vel repletionem. GALEN. Comm. 4. in Libr. Hippocr. de ratione victus acutorum. Οἰόντι πάθῃ τοῖς μυσίν ὁ σπασμός ἐστιν, τοῦτον ἐν τῷ στομάχῳ γίνεται ἢ λύγξ, ὑγροῖς ἀνώσιν ἐπιγενομένη, ποτὲ μὲν ὄλην τὴν κοιλίαν, ὡς τὰ πολλὰτε τὸ, τὸ σῶμα ἀντὶς καὶ τὸν στομάχον, ἀ καὶ ἐν τοῖς ἐμέτοις ἀπορρέψασα, παραχρῆμα παύεται τῆς λυγγός. Qualis affectio musculis est convulsio, talis stomacho est singultus, eveniens humoribus affligentibus, aliquando totum ventriculum, plerumque autem & os ejus & gulam, quos postquam vomitu rejecerit, statim a singultu solvitur, GALEN. Comment. ad Libr. 7. Aphor. 3. Est etiam febris cum singultibus, hinc λυγγνώδης πυρετός. Febris singultuosa, καὶ μέντοι καὶ τῶν πυρεσσόντων ἐνιοὶ λυγγάντες ἐμεσαν διαβρωτικὸν καὶ δριμύτατον χυμὸν, ἐφ' ᾧ τελείως ἐπαύσαντο τῷ συμπτώματι, ἀλλ' ὄγε τοῖσιν πυρετός ἐκαλεῖται λυγγνώδης, ἐπὶ πλέον γὰρ δεῖ παραμένειν τὸν λυγγόν, ἢ καὶ δι' ὅλα τῷ νοσήματι συμπαροξενόμενον

τοῖς πυρετοῖς, ἵνα λυγγνώδης ὀνομασθῇ. Equidem & febrientium quidam, singultientes, vomitu rejecerunt corrosivum & acerrimum humorem, a quo perfecte conquievit illis symptoma: sed hæc febris non vocatur singultuosa, nam diutius oportet manere singultum, & per universum morbum una cum exacerbationibus reverti febribus, ut singultuosa dici possit. GALENVS Comment. in Hippocr. Libr. de victu in morbis acutis. Πυρετὸν ὄξείας λυγγνώδεις, ἐπίχολοι. HIPPOCR. Lib. 2. de fracturis. Febres acutæ singultuosæ, biliosæ. Periculosus singultus in quibusdam morbis est. Ἐπὶ φλεγμονῇ τῷ ἥπατι λύγξ, κακόν. HIPPOCR. Aphor. 7. 17. Inflammationi hepatis superveniens singultus, malum. Ὑπερκαθάρσει σπασμός ἢ λυγμός ἐπιγενομένη, κακόν. HIPPOCR. Aphor. 5. 4. Copiosæ per superiora purgationi superveniens singultus, malum. Αἱματι πολλῷ ἐν τῷ σπασμῷ ἢ λυγμῷ ἐπιγενομένη, κακόν. HIPPOCR. Aphor. 5. 3. Sanguine multo fluente convulsiones & singultus, malum. Ἦν, ὑπερκαθαρισμένων πρεσβυτέρων, λύγξ ἐπιγένηται, ἐκ ἀγαθόν. Aphor. 7. 41. Senibus valde per superiora purgatis singultum supervenire, non bonum. Causa vel in ipso est ventriculo, motusque ille sua natura salubris est: Ὁ λυγμός στομαχικὸν ὑπάρχει πάθῃ: Φαίνεται γὰρ σπασμώδως ὁ στόμαχος, κινεμένων τινῶν, σπώμεν, ὡς εἶοικε, τῆς ἐκείσε ἀποκριτικῆς αὐτῆς δυνάμεως ἐπὶ πλέον ἐπεγειρομένης εἰς τὸ ἀπόσασθαι τὰ ἐγκείμενα καὶ βαρύνοντα καὶ δάκνοντα περιττώματα. Singultus, ventriculi est affectus, apparet enim totus convulsus stomachus, a quibusdam irritantibus contractus, expulso, uti videtur, quæ in illo est, facultate, plus

aucta quo expellantur, quæ intus sunt, gravantes mordentesque superfluitates. TRALLIANVS Lib. 7. 15. Der Schlucken, eine krampfartige Bewegung des Zwerg Fells und des Magens, von scharffen Feuchtigkeiten des Magens, offt von Fieber. Ein besonderes Fieber wird von denen griechischen Medicis beschrieben, das Schlucken Fieber.

ΛΥΚΑΝΘΡΩΠΙΑ, Ὅτι τῆ λυκανθρωπία κατεχόμενοι, νυκτός ἐξίασι, τὰ πάντα λύκας μιμήμενοι, καὶ μέχρις ἡμέρας περὶ τὰ μνημάτα διατρέβασιν. Γνωρίζεις δὲ τὸν ἔτω πάσχοντα διὰ τῶν δὲ; ὠχροὶ τυγχάνουσι, καὶ ὀρώσιν ἀδρανῆς, καὶ ξηρὰς τὰς ὀφθαλμούς καὶ τὴν γλῶσσαν ξηροτάτην ἔχουσι, καὶ σελόν ἔδ' ὄλωσ προσηχρῶν αυτοῖς, εἰσι δὲ καὶ διψῶδες, καὶ τὰς κινήμας, διὰ τὸ πολλὰκις προσπταίειν, ἀνάτως ἠλιμμένας ἴσχυσι. τοιαῦτα μὲν τὰ γνωρίσματα. Γνώσκουσι δὲ καὶ εἰδ' ἄλλο μελαγχολίας εἶναι τὴν λυκανθρωπίαν. Qui lycanthropia detinentur, noctu domo egressi, lupos in cunctis imitantur, & donec dies illucescat, circa defunctorum monumenta plerumque vagantur. Hæ comites ipsorum notæ sunt: Facies pallida, oculi sicci, & ad videndum imbecilli, lingua aridissima, nulla in ore saliva, fitis immodica, tibiæ sine remedio exulceratæ: quod frequenti per noctem ejus partis offensione accidit. Tales quidem sunt notæ. Species autem melancholiæ hoc malum est. AEGINETA Lib. 3. cap. 16. Eine Art Wahnsinnigkeit, in welcher die Kranken gleich denen Wölfen des Nachts herum laufen und Leute anfallen.

ΛΥΣΙΣ, Solutio morbi: Differt a crisi: 1) Crisis est tumultuaria, lysis placida caufarum solutio. Ὅσπερ δὲ ταῖς κρίσεσιν ἐξ ἀνάγκης ἤτοι κένωσις ἀξίολογῶ ἢ πάντως ἀπόσκημμα μετὰ τινὸς ὀξείας

γίνεται ταραχῆς, ἔτωσ ταῖς λύσεσιν ἔτε σάλ' ἄδεις, ἔτε κένωσις, ἔτε ἀπόσκημμα συμπύπτει. GALEN. περὶ κρίσεων γ. Veluti autem in crisis, ex necessitate, aut vacuatio fide digna, aut omnino ejectio quædam ad extrema, post vehementem aliquam perturbationem, ita lysis nulla nec perturbatio nec evacuatio nec eruptio ad extrema contingit. 2) Differt duratione, crisis febrilium est acutarum, lysis ephemerarum & mitiorum. Λύεσθαι πολλὰς τῶν πυρετῶν ἐνδύς ἐν ταῖς πρώταις ἡμέραις, ἄδεις ἀγνοεῖ. GALEN. περὶ κρίσεω. ἡμερ. α. Multas febres statim primis diebus solvi, nemo ignorat. Ὅσα δὲ κατὰ βραχὺ πάντοτε νοσήματα, λύεσθαι μὲν, ἐν τῷ παρόντι λεγέσθω κρίνεσθαι δὲ, μὴ λεγέσθω. GALEN. περὶ κρίσεων γ. Qui autem breviter quiescunt, morbi, solvi quidem in præfenti dicantur, judicari non dicantur. 3) Differunt forma. Lysis subito fit, crisis lente perficitur. Τῶν νοσημάτων ἀλύσεις, ἔται, μὴ κατὰ βραχὺ μειωθέντων, ἀλλ' ἐξ ἀφῆνης παυσαμένων, γίνονται, δέονται πάντως, ἐν ᾧσι πῖται, δαψιλῆς τινὸς ἐκκρίσεως, ὡς, ὅσα χωρὶς τῶν ἐξέλευσιν ὑποτροπιάζειν Φιλίει: GALEN. περὶ κρίσεων ἡμερῶν α. Morborum solutiones, quæ neutiquam, illis sensim decrescentibus, sed subito quiescentibus, fiunt: Indigent omnino, ut fidæ sunt, tenui quadam vacuatione, uti, qui sine his curantur, reverti amant. Promiscue sæpe capitur lysis & crisis. Ἐἰς μὲν δὲ τὴν ἄλλο ἔτε λύσεως νοσημάτων, ὅν ἔχ' ἡμεῖς μένοι νῦν ἀξίωμεν ἐνεκα σαφῆς διδασκαλίας ὀνομάζεσθαι κρίσιν. ἀλλὰ καὶ οἱ παλαιοὶ πάντες ἔτω ἐκάλεον. GALEN. de Crif. L. 3. Unus modus solutionis morborum, quem non nos tantum nunc putamus, luculentæ doctrinæ causa, crifin appellari, sed & veteres omnes ita

ita appellaverunt. Τα νοσήματα πάντα λύεται ἢ κατὰ ὄγκον, ἢ κατὰ κοιλίην, ἢ κατὰ κύστιν, ἢ τινὸς ἄλλης ἀρθρου κύριε; ἢ δὲ τῶ ἰδρωτῶ ἰδρῆ κοινῇ ἀπάντων. HIPPOCR. de ratione victus acutor. Morbi omnes solvuntur, aut habitu corporis, aut alvo, aut vesica, aut alio viscere nobiliore; sudores autem, idea communis omnibus. Lysis ist von der Crisi unterschieden; 1) Lysis ist sanffte, Crisi hefftig 2) Lysis ist denen gelinden Tage; Fiebern eigen, Crisi hat statt bey längern und hefftigern 3) Lysis geschiehet auf einmahl Crisi nach und nach.

M.

ΜΑΔΑΡΟΣ, glaber depilis, hinc Μαδάρωσις depiles palpebræ. Das Ausfallen derer Haare am Rande derer Augenlieder, dicitur & μιλφωσις, τῶν ταρσῶν πάθος; Ἐρυθροὶ τῆτοις εἰσι οἱ ταρσοὶ, ἐκκρίτες μιλφῶ τῆ χειρῶ. AETIVS Terrab. Lib. 3. c. 2. Μαδάρωσις, ἦτοι μιλφωσις, ἀπόπτωσις ἐστὶ τῶν τῶ βλεφάρων τριχῶν. Madarosis, vel Milphosis, palpebræ pilorum defluvium est. PAVL. AEGIN. Lib. 3. cap. 22.

ΜΑΘΗΣΙΣ, Studium recte ordinatum omnis scientiæ, maxime medicinæ. Die Gelehrtsamkeit: Das Wissen derer zu Ausübung jeder Kunst nöthiger Grund Regeln. Οὐ γὰρ ὑφάντης, ἢ σκοτότομος ἀγαθός, ἀνευ μαθήσεως τε καὶ ἀσκησεως. GALEN. εισαγωγή ἢ ἰατρῆς. Non enim textor aut coriarius bonus, sine scientia & exercitio. Ἡ μάθησις ἐμφυσιωθεῖσα δεξιῶς τε καὶ ἐναλδέως τὸς καρπὸς ἐξενέγκηται: ὅποιον γὰρ τῶν ἐν τῇ γῆ φυσωμένων θεωρεῖται, τοῖον δὲ καὶ τῆς ἰατρικῆς ἢ μάθησις: Ἡ μὲν γὰρ φύσις ἡμῶν ἐποῖον ἢ χῶρη, τὰ δὲ δόγματα τῶν διδασκόντων, ὁμοῖον τὰ σπέρματα, ἢ δὲ παιδομαθίῃ, τὸ καθ' ὄρεον αὐτὰ περὶν εἰς τὴν ἀρετάν. HIPPOCR. in Legē. Doctrina,

prægnans recte & feliciter fructus fert; qualis enim est e terra nascentium ratio, tale etiam artis medicæ descendæ studium. Natura enim nostra veluti ager, præcepta autem docentium, instar seminum, ipsa institutio est, tempestive ista ferere. Τίς δὲ ἐνπραγία ἀγαθὸν ἰατρῆν ποιεῖ: δῆλον, ὅτι ἡ μάθησις. PLATO in Protagora. Qualis actio bona bonum medicum facit? manifestum; Eruditio.

ΜΑΚΡΟΠΝΟΥΣ, æger qui per magna intervalla inspirat veluti solent dormientes aut comatosi ac apolectici, τὸ διὰ μακρῶ χρόνα γινόμενον, τῶ τῆσι τὸ ἀραιὸν πνεῦμα. GALENVS Lib. 3. de dyspnœa. qui cum longo temporis intervallo ducitur spiritus, id est rarus. Das lange Aussenbleiben beym Athemholen.

ΜΑΡΑΣΜΟΣ, ἀπὸ τῶ μαράναιεν, a deficcando. Siccus & extenuatus senilis corporis status, qui est Μαρασμός ἐκ γήρωσ. Marasmus ex spontaneo naturæ lapsu, ob senectutem; Μαρασμός ἐκ νέου; Extenuatio ex morbo, est status corporis, senili similis, ob febrem, quæ μαρασμῶδες, febris sicca, dicitur. GALENVS de marasmo Libro. Die Drockenheit, das Abnehmen an Kräfften, der Verfall des Körpers von hohen Alter oder von zehrenden Fiebern. Τῶ ὄντι, μαρασμός ἀπώλειά τις παντελής τῆς ἐν τοῖς στερεοῖς ὑγρότητι, καὶ ἀνιάτος ἐστίν. Tabes quam Græci vocant marasimum, re vera humiditatis quæ in solidis partibus subsistit, absolutus existit interitus, & nullam medicinam recipit. TRALL. Lib. 12. cap. 5. circa fin. Εἰ δ' ἀναλίσκεσθαι μέλει ἢ ὑσιώδης ὑγρότης ἐν ἡμῖν, μαρασμῶδης ὁ τοιοῦτος πυρετός προσαγορεύεται ἀπλῶς· εἰ δ' ἀναλωθῆτε τελείως, ἢ περιφρυγῆ, τμηκαῦτα συνίσταται μαρασμός, ὅθεν ὁ μὲν ἐκτικὸς ἢ πάνυ δυσίατος, ὁ δὲ περιφρυ-